

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1949

Vyhlásené: 25.06.1949

Časová verzia predpisu účinná od: 25.06.1949

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

153.

Vládne nariadenie

zo dňa 7. júna 1949

o povinnom ničení škodcov repy a chmeľu a o odbornom dozore nad zachovávaním zákona o ochrane výroby rastlinnej.

Vláda Československej republiky nariaďuje podľa §§ 11 a 13, § 16, ods. 2, § 17, ods. 10 a § 19, ods. 4 zákona zo dňa 2. júna 1924, č. 165 Sb., o ochrane výroby rastlinnej:

Časť I.

Opatrenia proti škodcom repy.

§ 1.

(1) Škodcami repy podľa tohto nariadenia (odsek 2) sa rozumejú jednak hmyz vo všetkých vývojových stupňoch (vajíčko, larva, kukla, chrobák, mora), jednak choroby.

(2) Škodcami repy sú:

- a) všetky druhy nosatcov, ktoré sa vyskytujú ako škodcovia repných porastov, najmä repáň nosatý (*Bothynoderes punctiventris*), nosáček plodínový (*Otiorrhynchus ligustici*) a nosánik sivý (*Tanimecus palliatus*),
- b) skočky (*Halticae*),
- c) zdochlinári (*Silphidae*),
- d) tmavoš pieskový (*Opatrum sabulosum*),
- e) siatica oziminná (*Agrotis segetum*),
- f) háďatko repné (*Heterodera schachtii*),
- g) voška maková (*Aphis Fabae*),
- h) obalovač repný (*Phlyctaenodes sticticalis*),
- ch) neštovice repné (*Cercospora*),
- i) vírusové choroby repy.

§ 2.

(1) Pestovateľ repy (včítane repy semenačky) je povinný ničiť na svoj náklad škodcov repy na pozemkoch, ktoré obrába.

(2) Ničiť treba predovšetkým sbieraním a spoľahlivým ničením škodcov, a to ako pri vykonávaní poľných prác pred zasiatím alebo sadením repy, tak pri ošetrovaní porastov. Ručný sber možno doplniť vypúšťaním hydiny do porastov repy. V oblastiach, v ktorých sú repné porasty pravidelne napádané nosatcami, sú pestovatelia povinní vykopať včas na jar ochranné lapacie priekopky s

rozmerami asi 30 x 30 cm okolo pozemkov, o ktorých sa zistilo, že sú zamorené škodcami, a okolo repných polí a v nich sa shromažďujúcich škodcov zničiť, po prípade porasty repy opatriť ochranným pásom, ktorý sa vytvorí nasypaním chemických dotykových prostriedkov na ochranu rastlín v šírke 5 až 10 cm.

(3) Ak nemožno vystačiť s ničením podľa odseku 2 sú pestovatelia povinní ničiť škodcov repy v porostoch postrekom alebo poprašovaním účinnými chemickými prostriedkami na ochranu rastlín.

Časť II.

Opatrenie proti škodcom chmeľu.

§ 3.

Pestovatelia chmeľu v chmelárskych výrobných oblastiach (§ 1 vládneho nariadenia zo dňa 13. júla 1934, č. 161 Sb., ktorým sa vykonáva zákon zo dňa 4. mája 1934, č. 89 Sb., o povinnom známkovaní chmeľu a o úprave rozsahu pestovania chmeľu) sú povinní na svoj náklad chrániť vhodnými prostriedkami (§ 4) chmeľové porasty pred napádaním roztočom chmeľovým (*Epitetranychus altheae*), voškou chmeľovou (*Phordon humuli*), skočkou chmeľovou (*Psylliodes athemata*) a peronosporou chmeľovou (*Pseudoperonospora humuli*) a ničiť týchto škodcov chmeľu vo všetkých vývojových stupňoch.

§ 4.

Prostriedky, ktoré treba použiť na ochranu chmeľových porastov, sú:

1. Prostriedky proti roztočovi chmeľovému:

- a) zničenie napadnutých chmeľových krov, oddelených vetví, listov a hlávok chmeľu po sobraní úrody, najneskoršie pri zažltnutí listov, odrezaním, sobraním a zneškodnením, najmä ich spálením, skompostovaním, po prípade skrímením tak, aby bolo znemožnené prezimovanie roztoča,
- b) dezinfekcia (písm. c) tyčí, používaných na vedenie chmeľových krov, ak boli prv použité v chmeľniciach napadnutých roztočom chmeľovým,
- c) včasný a riadny postrek dovolenými prostriedkami na ochranu rastlín, ktoré príslušný výskumný ústav (§ 10) oznámi podľa potreby miestnym národným výborom chmelárskych obcí, príslušným oblastným organizáciám pestovateľov chmeľu a jednotným roľníckym družstvám.

2. Prostriedky proti voške chmeľovej:

- a) vykonanie postreku chmeľových porastov [č. 1, písm. c)] i ostatných rastlín, ktoré sú hostiteľmi tejto vošky (napr. slivky, trnoslivky, trnky),
- b) pri nebezpečenstve trvalého zamorenia chmeľníc z porastov stromov a krov, ošetrovanie týchto porastov podľa § 5, ods. 3 a § 9 vládneho nariadenia zo dňa 27. apríla 1948, č. 101 Sb., o opatreniach proti škodlivým činiteľom ovocných stromov a krov tak, aby voška sa bezpečne vyhubila.

3. Prostriedky proti skočke chmeľovej:

- a) poprašovanie chmeľových porastov dovolenými a vhodnými prostriedkami na ochranu rastlín,
- b) očistenie chmeľníc a príslušných pozemkov od prhľavy (žihľavy) dvojdomej (*Urtica dioica*) a prhľavy (žihľavy) páľčivej (*Urtica urens*) zničením týchto prhľav (žihľav) alebo pokosením a spálením vňate a pod. v takom rozsahu, aby hostenie skočky týmito rastlinami a jej rozširovanie sa vylúčilo.

4. Prostriedky proti peronospore chmeľovej:

- a) postrek chmeľných porastov dovolenými a vhodnými prostriedkami na ochranu rastlín,

- b) vytrhávanie jarných klasovitých výhonov chmeľu, vychádzajúcich z chmeľovej babky, napadnutých peronosporou chmeľovou, a ich odpratanie a bezpečné zničenie tak, aby roznášanie nákazy z chmeľnice bolo vylúčené,
- c) vyvedenie chmeľových rastlín ihneď, len čo je možné, na opory najmenej 1,5 m vysoké (tyčky, dróty, povrázky a pod.),
- d) vyčistenie chmeľníc čo najskôr po očesaní chmeľu, najneskoršie však do zažltnutia, od chmeľiny (chmeľových listov, výhonkov a hlávok, ktoré ostaly) a jej odstránenie spálením, skrmením, skompostovaním a pod., aby sa zabránilo nákaze chmeľnice. To isté platí pre chmeľnice a chmeľné krovy, ktoré neboli vôbec očesané.

Časť III.

Spoločné a záverečné ustanovenia.

§ 5.

(1) Pestovateľ je povinný oznámiť ihneď výskyt škodcov repy a chmeľu (ďalej len „škodcovia“) alebo podozrenie z ich výskytu miestnemu národnému výboru obce, v ktorej obvode leží napadnutý pozemok; miestne národné výbory zisťujú výskyt škodcov tiež z moci úradnej.

(2) Miestny národný výbor oznámi výskyt škodcov alebo podozrenie z ich výskytu bezodkladne poslom, telegraficky alebo telefonicky okresnému národnému výboru, a pokiaľ ide o škodcov repy, tiež cukrovaru, do ktorého dodávkového obvodu napadnuté pozemky patria. V hlásení treba uviesť meno alebo opis škodcov, meno pestovateľa, katastrálne číslo pozemku, po prípade jeho označenie v mieste obvyklé, a jeho výmeru. Okresný národný výbor zašle príslušnému výskumnému ústavu (§ 10) a krajskému národnému výboru najmenej raz týždenne súhrnnú zprávu o tom, kde sa v jeho obvode vyskytli škodcovia.

(3) Zisťovanie a oznamovanie výskytu škodcov náleží najmä tiež jednotným roľníckym družstvám a ľudovým agronomom ustanoveným Ministerstvom pôdohospodárstva.

§ 6.

(1) Ak sa vyskytnú škodcovia v niektorej obci v nebezpečnom rozsahu, sú pestovatelia povinní vykonávať ich ničenie spoločne na svoj náklad, a to najmä prostredníctvom jednotných roľníckych družstiev.

(2) Povinnosť vykonávať ničenie podľa odseku 1, po prípade i spôsob ničenia, určí miestny národný výbor usnesením, ktoré vyhlási vyvesením na úradnej doske, po prípade iným spôsobom v mieste obvyklým; upovedomí o tom tiež jednotné roľnícke družstvo a ľudového agronoma. Znenie vyhlášky zašle miestny národný výbor okresnému národnému výboru a výskumnému ústavu (§ 10). Okresný národný výbor urobí opatrenia v prípadoch, keď ich neurobil miestny národný výbor, ačkoľvek je to potrebné.

(3) Navrhovať opatrenia podľa odseku 2 náleží najmä tiež ľudovým agronomom a rastlinolekárskej zpravodajcom, ďalej jednotným roľníckym družstvám a kontrolným orgánom uvedeným v § 17 zák. č. 165/1924 Sb., a pokiaľ ide o škodcov repy, tiež cukrovaru, do ktorého dodávkového obvodu napadnuté pozemky patria.

(4) Ak nevykonáva spoločné ničenie škodcov jednotné roľnícke družstvo i za pestovateľov, ktorí nie sú jeho členmi, môže miestny národný výbor urobiť opatrenia uvedené v § 10, ods. 3 zák. č. 165/1924 Sb.

§ 7.

Ak neplní pestovateľ povinnosti podľa §§ 2 a 3 a § 6, ods. 1, urobí príslušné opatrenia miestny národný výbor na jeho náklad. Ak nesplní ani miestny národný výbor túto povinnosť, urobí tieto opatrenia okresný národný výbor.

§ 8.

Povinnosť ničiť škodcov pripomenie okresný národný výbor pestovateľom prostredníctvom miestnych národných výborov každoročne aspoň raz, najneskoršie do konca mesiaca marca, inak podľa potreby.

§ 9.

Výskumné ústavy (§ 10) a okresné národné výbory sú povinné dávať členom jednotných roľníckych družstiev a ľudovým agronomom bezplatné informácie o najvhodnejších spôsoboch ničenia škodcov, najmä o prostriedkoch, ktoré treba pritom použiť.

§ 10.

(1) Odborný dozor nad zachovávaním ustanovení zákona č. 165/1924 Sb. a predpisov podľa neho vydaných vykonávajú tieto výskumné ústavy:

- a) v krajoch Pražskom, Českobudějovickom, Plzeňskom, Karlovarskom, Ústeckom, Libereckom, Hradeckom a Pardubickom: Ústav na ochranu rastlín štátnych výskumných ústavov poľnohospodárskych v Prahe,
- b) v kraji Jihlavskom: Ústav na ochranu rastlín štátnych výskumných ústavov zemiakárskych v Havlíčkovom Brode,
- c) v krajoch Brnenskom, Olomouckom, Gottwaldovskom a Ostravskom: Ústav na ochranu rastlín štátnych výskumných ústavov poľnohospodárskych v Brne,
- d) v krajoch Bratislavskom, Nitrianskom a Žilinskom: Ústav na ochranu rastlín štátnych výskumných ústavov poľnohospodárskych v Bratislave,
- e) v krajoch Banskobystrickom, Košickom a Prešovskom: Ústav na ochranu rastlín štátnych výskumných ústavov poľnohospodárskych v Košiciach.

(2) Ak je podozrenie, že sa nedbá na ustanovenia tohto nariadenia, sú orgány výskumných ústavov a ich kontrolné orgány oprávnené i v tomto prípade robiť prehliadky pozemkov za podmienok uvedených v § 17 zák. č. 165/1924 Sb. K prehliadke treba prizvať ľudového agronoma, a ak ide o škodcov repy, tiež zástupcu cukrovaru, do ktorého dodávkového obvodu prezeraný pozemok patrí.

§ 11.

Zrušuje sa platnosť, po prípade použiteľnosť, vládneho nariadenia zo dňa 22. júla 1932, č. 140 Sb., o odbornom dozore nad zachovávaním predpisov hlavy II zákona o ochrane výroby rastlinnej, vládneho nariadenia zo dňa 20. júla 1939, č. 186 Sb., o opatreniach proti peronospore chmeľovej, a vládneho nariadenia zo dňa 29. októbra 1947, č. 193 Sb., o opatreniach proti roztočovi chmeľovému (*Epitetranychus altheae*).

§ 12.

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia; vykoná ho minister pôdohospodárstva po dohode so zúčastnenými ministrami.

Zápotocký v. r.

Ďuriš v. r.

